

Magyarország Alkotmánybírósága

1015 Budapest Donáti u. 35-45.

Elektronikus úton a Pesti Központi Kerületi Bíróság útján előterjesztve

A PESTI KÖZPONTI KERÜLETI BÍRÓSÁG Szabálysértési Csoportja 7.	
ÜGYSZÁM KEZDŐIRATON:	
ÉRK.: 2021 -04- 2 7	
PÉLDÁNY:.....	FELZET:.....
MELLÉKLET:.....	KOZTUK:.....
ÜGYSZÁM UTÓIRATON:	

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [REDACTED]

továbbiakban: **Indítványozó**), jogi képviselőm, a Karsai Dániel Ügyvédi Iroda (székhely: [REDACTED])

[REDACTED] eljáró ügyvéd: dr. Karsai Dániel András;
meghatalmazás I/1. szám alatt csatolva) útján a következő

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az alábbiakban részletesen kifejtendő indokok alapján a Pesti Központi Kerületi Bíróság 6.Szk.15.213/2020/8. számú, szabálysértési eljárásban hozott, jogerős végzését, (I/2. szám alatt mellékelve) mint alaptörvény-ellenes bírói döntést megsemmisíteni szíveskedjék.

Kérelmem anyagi jogi jogalapja Magyarország Alaptörvényének VIII. cikkének (1) bekezdése (gyülekezéshez való jog), valamint IX. cikkének (1) bekezdése (véleménynyilvánítás szabadsága).

Kérelmem eljárásjogi alapja az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése, valamint az Abtv. 43. § (4) bekezdése, amelyek alapján az Alkotmánybíróság felülvizsgálja a bírói döntések Alaptörvénnyel való összhangját, és megsemmisítheti az Alaptörvénnyel ellentétes bírói döntést.

Az Indítványozó személyes érintettségét igazolja, hogy a bírósági eljárásban az Indítványozó, mint szabálysértési eljárás alá vont vett részt.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság 6.Szk.15.213/2020/8. számú ítéletét 2021. február 25. napján kézbesítették az Indítványozó jogi képviselőjének, így az Abtv. 30. § (1) bekezdése, illetve az Alkotmánybíróság Ügyrendje 28. § (2) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz határidőben kerül benyújtásra.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/ 0 1 0 5 5 - 0 / 2021	
Érkezett: 2021 MÁJ 06.	
Példány: 1	Kezelőiroda: [Signature]
Melléklet: 9	

A jelen ügy tárgyát képező alkotmányossági kérdés „alapvető alkotmányjogi jelentőségű”, hiszen a rendkívüli jogrendben hozott korlátozó intézkedések alatt jogszerűen gyakorolt véleménynyilvánításhoz való jogot gyülekezési joggá minősítette az eljáró bíróság minden alkotmányos indok nélkül, majd pedig ez utóbbi vonatkozásában a kötelezően alkalmazandó alapjogi teszt és a gyakorlat nélkül, tárgyaláson kívül, kizárólag a rendőrségi jegyzőkönyvekből és a kifogásból hozta meg ítéletét, amely alapjogkorlátozásra vezetett.

Az Indítványozó már ezen a helyen hangsúlyozza, hogy panasza nem a rendesbíróságok ítélete „helyességének” felülvizsgálatára irányul, hanem annak az alkotmányjogi aspektusnak a kifejtésére, hogy a nyilvánvalóan *az alkotmánybírósági gyakorlat teljes nélkülözésével meghozott döntés minősülhet-e alaptörvény-konformnak.*

A panasz hangsúlyozottan nem ütközik az ún. negyedfokú jogorvoslat tilalmának elvébe, a beadványban foglaltakat semmiképpen nem lehet ekként értelmezni, az egyértelműen ellentétes lenne az Indítványozó előadásával és annak szándékolt tartalmával, mely tehát nem „önmagában” támadja a bírói döntéseket, hanem a fentiekben már jelzett és a továbbiakban részleteiben kifejtendő alkotmányjogi kontextusban.

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 52. § (5) bekezdése értelmében az Indítványozó kéri az adatai zártan kezelését.

I. TÉNYEK

1. 2020. május 1-jén Facebook oldalamon nyilvános eseményként tettem közzé a [REDACTED] elnevezésű gyűlést, 2020. május [REDACTED] időpontra meghirdetve. 2020. május 8. napján saját Facebook oldalamon osztottam meg a [REDACTED] című gyűlést, május 16-án pedig [REDACTED] című gyűlés nyilvános felhívását tettem közzé szintén saját közösségi oldalamon. A szabálysértési hatóság ezen események szervezőjének tekintett arra hivatkozva, hogy az eseményeket saját Facebook oldalamon megosztottam, az embereket részvételre hívtam fel.

2. 2020. május [REDACTED] a budapesti Lánchíd utca 5. szám előtt gépjárművemben [REDACTED] rendszám) intézkedés alá vontak, az intézkedés okaként a szabálysértési hatóság a közlekedési szabályok kisebb fokú megsértését jelölte meg, arra alapítva, hogy balesetveszély hiányában adtam hangjelzést a gépjárművel való közlekedés során.

3. A Budapesti Rendőr-főkapitányság I. kerületi Rendőrkapitányság, mint szabálysértési hatóság (a továbbiakban: szabálysértési hatóság) 01801/601-14/2020.szabs. számon hozott, 2020. szeptember 4. napján kelt határozatában megállapította, hogy [REDACTED] indítványozó elkövettem 3 rendben a veszélyhelyzet során teendő intézkedésekről szóló 46/2020. (III. 16.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdésébe ütköző és a 7. § (1) bekezdés d) pontja szerint minősülő veszélyhelyzetre meghatározott magatartási szabályok megszegése szabálysértést, valamint a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (KRESZ) 30. §-ába ütköző és a Szabs. tv. 224. § (1) bekezdése szerint minősülő közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértést, továbbá három rendben a Gytv. 10. §-ába ütköző és a Szabs. tv. 189. § (1) bekezdés a) pontja szerint minősülő gyülekezési joggal visszaélés szabálysértést, melyekért halmazati büntetésül 250.000 forint pénzbírsággal sújtott a szabálysértési hatóság.

4. A szabálysértési hatóság határozata ellen kifogással éltem arra hivatkozással, hogy a gyülekezési joggal való visszaélés megállapítása alapjául szolgáló események, cselekmények célja tiltakozás kifejezése volt, a tiltakozás módja pedig a veszélyhelyzetben sem tiltott módon, a jogszabályi keretek és az egészségügyi óvintézkedések teljes mértékű betartásával történt. Kifogásomban rámutattam arra is, hogy a békés gyülekezés joga alanyi alapjog, amely főszabályként előzetes bejelentés és engedély nélkül gyakorolható. A veszélyhelyzetre meghatározott magatartási szabályok megsértésével kapcsolatosan előadtam, hogy a vonatkozó Kormányrendelet 4. § (1) bekezdésének megsértéséhez a jogalkotó nem rendelt szankciót. A közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértés tekintetében számlával igazoltan bizonyítottam, hogy az eljárás tárgyává tett cselekmény időpontjában az általam

használt személygépjármű kürtje nem volt működőképes, így az eljárás tárgyává tett cselekményt nem követhettem el. Kifogásomban kértem elsődlegesen az eljárás szabálysértés hiányában történő megszüntetését, másodlagosan a pénzbírság mellőzését és helyette figyelmeztetés alkalmazását, harmadlagosan pedig a kiszabott pénzbírság összegének mérséklését.

5. A Pesti Központi Kerületi Bíróság 6.Szk.15.213/2020/8. számon, tárgyaláson kívül meghozott végzésével a szabálysértési hatóság határozatát megváltoztatta, az eljárás tárgyává tett cselekményt három rendbeli gyülekezési joggal visszaélés szabálysértésnek minősítette, a kiszabott 250.000 Ft pénzbírságot 100.000 Ft pénzbírságra mérsékelte. A bíróság végzésével a három rendbeli veszélyhelyzetre meghatározott magatartási szabályok megszegése szabálysértés és a két rendbeli közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértés elkövetése miatt indult eljárást megszüntette.

6. A bíróság végzésének indoklásában a Gytv. 3. § (1) bekezdésére alapítva állapította meg szervezői minőségemet. A bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok (a szabálysértési hatóság rendőri jelentései) alapján megállapította, hogy valamennyi a Facebookon meghirdetett esemény célja a véleménynyilvánítás volt egészségügyi politikai és járványügyi kérdések vonatkozásában. A bíróság ebből következtetett arra, hogy az események a gyűlés Gytv. szerinti definíciója alá tartoztak. A bíróság nem fogadta el azon alapjogi érveimet, melyek szerint a Facebookon közzétett felhívások a morális és az adott időben megengedett közlekedés keretében megtett egyéni véleménynyilvánításra való felhívások voltak.

7. A bíróság érdemben nem vizsgálta a szervezői minőség megállapításának kérdését. A bíróság végzése indoklásában önmagában a rendőrségi jelentésekre alapítottan állapította meg szervezői minőségemet, a rendőrségi jelentések változatlan, fenntartások nélküli elfogadását a végzés egyáltalán nem indokolta meg. Az eljáró bíróság végzésének meghozatala során arra sem volt tekintettel, hogy a rendőri jelentésekben a szervezői minőség megállapítása az alapján történt, hogy a Facebook magáncég, mint közösségi oldal a Facebookon közzétett eseménynél kit jelölt meg szervezőként. Végző soron tehát egy magáncég által közzétett eseményen megjelölt szervezői titulus automatikusan megalapozta a szabálysértési hatóság és a bíróság szerint egyaránt a Gytv. alá tartozó szervezői minőség jogi fogalmának alkalmazhatóságát is, minden további szempont, körülmény vizsgálata nélkül, mivel a bíróság indoklásában erre egyáltalán nem tér ki, következtetését semmilyen módon nem indokolta meg.

8. A bíróság a gyűlés megállapítása során sem vizsgálta azt az alapvető alkotmányossági kérdést, hogy a Gytv. gyűlés fogalmát megalapozhatja-e több személy időben és térben egybeeső, de szándékegységben nem lévő véleménynyilvánítása. A bíróság végzésében egyáltalán nem indokolta meg, hogy miért is tekintette az eseményeket gyűlésnek, az

alapjoggyakorlás körülményeire és lehetőségeire, az ügy alapjogi relevanciájára egyáltalán nem volt tekintettel.

9. A bíróság végzésében a szabálysértési hatóság alapjogkorlátozó határozatát alapvetően helyben hagyta, a pénzbürság szankciót ugyan mérsékelte, de továbbra is alapjogkorlátozó döntést hozott. Az alapjogkorlátozás során az eljáró bíróság nem volt tekintettel arra, hogy az ügyben érintett alapvető jogok okán az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében foglalt alapjogkorlátozási tesztjét, a szükségesség-arányosság mércéjét alkalmaznia kellett volna. A bíróság végzése indokolásában alapjogi mérlegelés, a szükségesség-arányosságra történő hivatkozás vagy mérlegelés nem lelhető fel.

II.

A BÍRÓI DÖNTÉS ALAPTÖRVÉNY-ELLENESSÉGÉNEK OKAI

10. Elöljáróban fontos hangsúlyozni, hogy az Alkotmánybíróság elvárja a rendesbíróságoktól, hogy ítélezésük során az ügy alapjogi aspektusait figyelembe vegyék. Az Alaptörvény 28. cikkének első mondata ([a] bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik) az állam (a bíróságok) kötelezettségévé tette, hogy az alapjogokat a magánjog alanyai közötti viszonyokban is érvényre juttassa. Emellett természetesen a jogalkotó feladata az Alaptörvényben foglalt jogok érvényesítése a normaalkotási tevékenysége során, de amint a magánjogi jogszabályoknak meg kell felelniük az Alaptörvényben foglaltaknak, úgy a magánjogi jogalanyokra is – közvetett módon – kihat az Alaptörvény normatartalma, a valódi alkotmányjogi panasz intézményén és a rendes bíróságok alkotmánybírósági határozatokra alapított joggyakorlatán keresztül.

11. Ezzel a rendes bíróságok ítélező tevékenysége ténylegesen is alkotmányjogilag kötötté vált, tevőleges védelmi kötelezettségük keletkezett az alapjogvédelem terén. Az Alaptörvény említett rendelkezése **azt a kötelezettséget rója a bíróságokra, hogy az elbírálandó ügyek alkotmányjogi aspektusát, alapjogi relevanciáját felismerjék, az érintett alapvető jogok tartalmát feltárják, és erre tekintettel értelmezzék és alkalmazzák konkrét jogvitákban a jogszabályokat.** Amint az Alkotmánybíróság azt az alkotmányjogi panasz jogintézményével összefüggésében kifejtette: „[a] bírói döntések alkotmányossági felülvizsgálatát lehetővé tevő alkotmányjogi panasz (Abtv. 27. §) az Alaptörvény 28. cikkének érvényesülését szolgáló jogintézmény. Ilyen panasz alapján az Alkotmánybíróság a bírói döntésben foglalt jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja, azt, hogy a jogszabály alkalmazása során a bíróság az Alaptörvényben biztosított jogok alkotmányos tartalmát érvényre juttatta-e. Ha a bíróság az előtte fekvő, alapjogilag releváns ügy alapjogi érintettségére tekintet nélkül járt el, és az általa kialakított jogértelmezés nem áll összhangban e jog alkotmányos tartalmával, akkor a meghozott bírói döntés alaptörvény-ellenes” {3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [18]; 13/2016. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [30]}.

12. Mindezek – amint ezt az Alkotmánybíróság már több esetben is hangsúlyozta – nem azt jelentik, hogy a bíróságoknak közvetlenül az Alaptörvény rendelkezéseire kellene alapítaniuk a döntéseiket, hanem azt, hogy az alkalmazandó jogszabályi rendelkezések értelmezése és a konkrét tényállásra való alkalmazása során **figyelemmel kell lenniük a releváns alkotmányossági szempontokra** {7/2013. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [33]; 3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [20]}.

13. Az Alkotmánybíróság a 22/2012. (V. 11.) AB határozatában arra mutatott rá, hogy „az előző Alkotmány és az Alaptörvény egyes rendelkezései tartalmi egyezősége esetén éppen nem a korábbi alkotmánybírósági döntésben megjelenő jogelvek átvételét, hanem azok figyelmen kívül hagyását kell indokolni”. Ugyanakkor a testület a 13/2013. (VI. 17.) AB határozatának indokolása során azt emelte ki, hogy az adott határozatban vizsgált törvényi rendelkezések esetében már az Alaptörvény negyedik módosítása alapján jár el a korábbi alkotmánybírósági határozatokban foglaltak felhasználhatóságát illetően. A testület ennek kapcsán elvi élel mondta ki azt, hogy „az Alkotmánybíróság a hatályát veszített alkotmánybírósági határozat forrásként megjelölésével, a lényegi, az adott ügyben felmerülő alkotmányossági kérdés eldöntéséhez szükséges mértékű és terjedelmű tartalmi vagy szövegszerű megjelenítéssel hivatkozhatja vagy idézheti a korábbi határozataiban kidolgozott érveket, jogelveket. Az indokolásnak és alkotmányjogi forrásainak ugyanis a demokratikus jogállamban mindenki számára megismerhetőnek, ellenőrizhetőnek kell lennie, a jogbiztonság igénye az, hogy a döntési megfontolások átláthatóak, követhetőek legyenek. A nyilvános érvelés a döntés indoklásának létalapja. A korábbi határozatokban kifejtett érvek felhasználhatóságát az Alkotmánybíróság mindig esetről esetre, a konkrét ügy kontextusában vizsgálja.”

14. Ha összevetjük az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében, az Alaptörvény VIII. és IX. cikkeiben foglaltakat a korábbi Alkotmány 2. § (1) bekezdésének, 61. és 62. §-ainak szövegével, akkor abból az állapítható meg, hogy a jelen vizsgálat tárgyát képező jogállamiság elve és az érintett alapjogok tekintetében nem hozott olyan változást az Alaptörvény szövege, ami a korábbi alkotmánybírósági gyakorlat elvetését, tartalmi átértékelését alátámasztaná. Az alapjogok és az alkotmányos elvek értelmezése során – ellenkező tartalmú alkotmánybírósági döntés megszületéséig – irányadóak az Alkotmánybíróság által az Alaptörvény hatályba lépését megelőzően, az azt követően meghozott határozataiban, azok indoklásában kifejtett megállapítások, következtetések.

15. Az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdése értelmében mindenkinek joga van a békés gyülekezéshez. Az Alkotmánybíróság a 3/2013. (II. 14.) AB határozatában a gyülekezéshez való alapjog Alkotmányban és Alaptörvényben szabályozott tartalmát illetően megállapította, hogy „[a] 2011. december 31-éig hatályos Alkotmány 62. § (1) bekezdésében a Magyar Köztársaság elismerte a békés gyülekezés jogát és biztosította annak szabad gyakorlását. A 2012. január elsejétől hatályos Alaptörvény mindenki jogát biztosítja a »békés gyülekezéshez«. Bár az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdésének szövege kifejezetten nem követeli meg az államtól, hogy az emberek szabad gyülekezését biztosítsa, ez a kötelezettség az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdéséből következik, ez utóbbi rendelkezés ugyanis minden alapvető (ideértve a gyülekezési) jog védelmét az állam elsőrendű kötelezettségévé teszi. Az állam jogalkotó és jogalkalmazó intézményei tehát kötelesek biztosítani, hogy a gyülekezni kívánók élhessenek az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdésében foglalt alapvető jogokkal. Az Alkotmánybíróság ezért

továbbra is irányadónak tekinti a korábbi határozataiban foglalt gyülekezési szabadsággal kapcsolatos megállapításokat” {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [38]}.

A. A véleménynyilvánítás szabadsága és a gyülekezési jog sérelme

Az Alkotmánybíróság gyakorlata

16. A véleménynyilvánítás szabadsága az Alaptörvény IX. cikkében foglalt alapvető emberi jog, mely kitüntetett szereppel bír az alkotmányos alapjogok között, valamint ahogyan arra az Alkotmánybíróság több határozatában¹ is rámutatott, a véleménynyilvánítás szabadsága más alapjogok (az ún. kommunikációs jogok) anyajoga. A véleménynyilvánításhoz való jog az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlata alapján, a nemzetközi jogi követelményekkel is összhangban, *fokozott alkotmányos védelmet élvez*. Kiemelt védelme abban mutatkozik meg, hogy *igen kevés joggal szemben kell csak engednie*, továbbá minden, a véleményszabadságot korlátozó törvényt és törvényi rendelkezést *megszorítóan kell értelmezni*. Az Alkotmánybíróság érveléséből közvetlenül következik, hogy a véleményszabadsággal szemben első sorban másik alapvető jog érvényesülése mérlegelhető, míg az azt korlátozó törvény súlya *„a legkisebb, ha csupán valamely elvont érték önmagában a tárgya (például a köznyugalom)”*.

17. Az Alkotmánybíróság gyakorlata elvi élel mutat rá, hogy a szabad véleménynyilvánításhoz való jog a véleményt annak *érték- és igazságtartalmára tekintet nélkül védi*. Ebben a körben helye van *„minden véleménynek, jónak és károsnak, kellemesnek és sértőnek egyaránt.”* Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a fokozott védelmen felül is *megkülönböztetett figyelmet kell fordítani azon vélemények védelmére*, amelyek *„a közügyekre vonatkozó vélemények ütközésében kapnak hangot, még akkor is, ha azok esetleg túlzóak és felfokozottak”*. Különbséget tesz az Alkotmánybíróság gyakorlata a véleménynyilvánítás szabadságának preventív korlátozása és utólagos szankcionálása között. Ilyen preventív korlátozásként határozza meg az Alkotmánybíróság *a szabad véleménynyilvánítás előzetes feltételhez, jóváhagyáshoz kötését*, mely eleve kizárja, megakadályozza az alapjog gyakorlását, így ezen korlátozás *„a legsúlyosabban minősül, [hiszen] a kifejezésre szánt vélemény nem tud érvényesülni.”* Rámutat az Alkotmánybíróság arra is, hogy az utólagos szankciók is kifejteneik preventív hatást azáltal, hogy az alapjogok jogosultjait általában visszatartja alapjogaik gyakorlásától a szankció lehetősége.

18. A szabad véleménynyilvánítás a kommunikációs alapjogok anyajoga, így az Alaptörvény IX. cikkében foglalt *szólás- és sajtószabadság* alkotmányos kiindulópontjának

¹ 30/1992. (V. 26.) AB határozat; 6/1994. (VI. 24.) AB határozat; 4/2013. (II. 21.) AB határozat; 16/2013. (VI. 20.) AB határozat; 7/2014. (III. 7.) AB határozat; 13/2014. (IV. 18.) AB határozat; 28/2014. (IX. 29.) AB határozat; 30/2015. (X. 15.) AB határozat; 3236/2018. (VII. 9.) AB határozat.

tekintendő. A sajtószabadság a demokratikus részvételt lehetővé tevő alapvető emberi jog, mely biztosítja, hogy a közügyekről folyamatos, nyilvános vita folyjon. Az Alkotmánybíróság gyakorlatának megfelelően a plurális vélemények kialakulása és ütköztetése a demokrácia megvalósításának nélkülözhetetlen feltétele, így kiemelt alkotmányos védelemben részesül. Az egyén vagy a sajtó közlésének a tárgya *közügy*, melynek fogalma az Alkotmánybírósági gyakorlat értelmében tágan értelmezendő, *a közügyek köre szélesebb a közvetlenül politikai jellegű ügyeknél*. Közügynek tekintendő így többek között „*a közhatalmi tevékenység, az állami szervek működése, a közpénzek felhasználása, a társadalmi problémák és az azok kezelésére vonatkozó elképzelések*.” Az Alkotmánybíróság gyakorlatának tükrében kiemelendő, hogy a kommunikációs jogcsoportba tartozó alapjogok védelme nem korlátozódik a közügyek körére, annál szélesebb körben érvényesülő fokozott alkotmányos garanciát jelent.

19. A 30/2015. (X. 15.) AB határozatában az Alkotmánybíróság – utalva a korábbi határozataira is – hangsúlyozta a gyülekezési jog kiemelkedő kommunikációs funkcióját a közügyek megvitatása terén, ami a véleménynyilvánítás szabadságának speciális alapjogi megfogalmazása mellett a közvetlen demokrácia egyik megnyilvánulási formájaként is értelmezhető. Az Alkotmánybíróság ezzel együtt azt is hangsúlyozta, hogy összhangban a 30/1992. (V. 26.) AB határozatban foglaltakkal, valamint az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésével, hogy a gyülekezési jog kiemelt jellege nem jelenti azt, hogy korlátozhatatlan alapjog lenne. A 30/1992.(V. 26.) AB határozat megfogalmazása szerint a békés gyülekezéshez való jognak kitüntetett szerepe van az alapjogok rendszerében egy demokratikus jogállamban. Ez ugyan nem vezet arra, hogy ez a jog korlátozhatatlan lenne, de mindenképpen azzal jár, hogy a békés gyülekezéshez való jognak valójában igen kevés joggal szemben kell csak engednie, korlátozását pedig szorosan behatárolják a Magyarország által elfogadott nemzetközi egyezmények előírásai.

20. Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság a 30/2015. (X. 15.) AB határozatában megállapította, hogy „[a]z Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerint alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. *Az alapjog-korlátozásnak ez a tesztje mindenekelőtt a jogalkotót kötelezi, ugyanakkor hatáskörükhöz igazodva a jogalkalmazókkal szemben is alkotmányos követelményt fogalmaz meg.* E követelményből – az Alaptörvény 28. cikkére is tekintettel – a bíróságoknak az a kötelezettsége adódik, hogy ha olyan jogszabályt értelmeznek, amely valamely alapjog gyakorlását korlátozza, akkor a jogszabály engedte értelmezési mozgástér keretein belül az érintett alapjog korlátozását kizárólag a szükséges és arányos mértékű beavatkozás szintjére szorítsák.” Továbbá: „[a] korlátozás gyakorlásakor azonban a jogalkalmazóknak mindig figyelemmel kell lenniük arra is, hogy az alapjogok korlátozására kizárólag az elérni kívánt céllal arányos módon kerülhet sor alkotmányosan. Az arányosság az

elérni kívánt cél és az alapjogi korlátozás súlyának mérlegelését kívánja meg, ami azt is jelenti, hogy minél erősebb érvek szólnak egy alapjog védelme mellett, annál körültekintőbben kell eljárni annak korlátozásakor.”

21. Az Alkotmánybíróságnak az 55/2001. (XI. 29.) AB számú határozatot megerősítő 75/2008. (V. 29.) AB határozata elvi élel állapította meg, hogy a gyülekezési szabadság gyakorlása sokszor nem a „járművel vagy anélkül való közlekedés szabadságával”, mint alapvető joggal, hanem a közlekedés rendjéhez fűződő közérdekkel áll összefüggésben. Az Alkotmánybíróság hangsúlyozta azt is, hogy a gyülekezési jog gyakorlása korlátozható a közlekedés rendjéhez fűződő közérdekre tekintettel is, csak sokkal kisebb mértékben mint abban az esetben, amikor a szabadságjog más alapjoggal áll szemben.

22. A 14/2016. (VII. 18.) AB határozatban az Alkotmánybíróság megállapította, hogy „a gyülekezési jogot érintően kikristályosodott egy közös európai alkotmányos kultúra, amelynek alapvető elemei megtalálhatók az alkotmánybíróági határozatokban, a Velencei Bizottság és az EBESZ összefoglalóiban, valamint az EJEB döntéseiben. Ezek közös pontjaként a gyülekezési jog egy olyan kiemelt alapjogként került meghatározásra, amely az alkotmányos demokráciák egyik alappillére” {14/2016. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [57]}.

23. Az alapjog konkrét korlátozásával összefüggésben az Alkotmánybíróság a 3/2015. (II. 2.) AB határozatban megállapította, hogy „[a]z Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerint alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. Az alapjog-korlátozásnak ez a tesztje mindenekelőtt a jogalkotót kötelezi, ugyanakkor hatáskörükhöz igazodva a jogalkalmazókkal szemben is alkotmányos követelményt fogalmaz meg. E követelményből – az Alaptörvény 28. cikkére is tekintettel – a bíróságoknak az a kötelezettsége adódik, hogy ha olyan jogszabályt értelmeznek, amely valamely alapjog gyakorlását korlátozza, akkor a jogszabály engedte értelmezési mozgástér keretein belül az érintett alapjog korlátozását kizárólag a szükséges és arányos mértékű beavatkozás szintjére szorítsák.” Továbbá „[a] korlátozás gyakorlásakor azonban a jogalkalmazóknak mindig figyelemmel kell lenniük arra is, hogy az alapjogok korlátozására kizárólag az elérni kívánt céllal arányos módon kerülhet sor alkotmányosan. Az arányosság az elérni kívánt cél és az alapjogi korlátozás súlyának mérlegelését kívánja meg, ami azt is jelenti, hogy minél erősebb érvek szólnak egy alapjog védelme mellett, annál körültekintőbben kell eljárni annak korlátozásakor” (3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [21], [23], megerősítette az Abh2., Indokolás [54]).

24. A jogalkalmazással kapcsolatosan az Alkotmánybíróság azt is hangsúlyozta, hogy „az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) az Oya Ataman-ügyben a hatóságok

számára a gyülekezés során tanúsítandóan előírt tűrési kötelezettséget a Patyi-ügyben a bejelentési eljárásra is kiterjesztette [Lásd: EJEb, *Patyi és mások kontra Magyarország*, (5529/05); 2008. október 7., 43. pont]. Ez az *in dubio pro libertate* elv megfogalmazását jelenti és azt a követelményt fogalmazza meg a jogalkalmazók irányába, hogy a gyülekezések megítélésekor a gyülekezési jog minél szélesebb körű biztosítását eredményező döntést hozzanak” {24/2015. (VII. 7.) AB határozat, Indokolás [30]}. A „gyülekezési jog minél szélesebb körű biztosítását eredményező döntés meghozatala azt is megköveteli a jogalkalmazóktól, hogy a mérlegelés során lehetőleg a gyülekezési jogukkal élni kívánó személyek számára kedvező döntés hozzanak, tiszteletben tartva az arányosság és a diszkrimináció-mentesség követelményét. [Velencei Bizottság CDL(2012)014rev2, 22. o.]” (megerősítette a 30/2015. (X. 15.) AB határozat, Indokolás [49]).

A fenti elvek alkalmazása a jelen ügyre

25. A véleménynyilvánítás szabadsága az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlata szerint – összhangban ezen alapjog nemzetközi megítélésével és az alapjogi dogmatika által kimunkált elvi tételekkel – olyan kiemelt jelentőségű alapjog, mely rendkívül szűk körben korlátozható, a demokratikus jogállam alapvető feltétele, hogy a különböző vélemények szabadon kialakulhassanak és ütközhessenek.

26. A véleménynyilvánítás szabadságának kiemelt alkotmányos védelme tükröződik abban, hogy rendkívül kevés alapvető joggal szemben kell engednie. Az Alkotmánybíróság elvi élel mutat rá arra, hogy amennyiben más alapjoggal szemben kivételes jelleggel kell engednie a szabad véleménynyilvánításhoz való jognak, úgy egyéb alkotmányos érték (így például a közrend, köznyugalom, közbizalom) a legritkább esetben szolgálhat szükséges és arányos korlátozásul. Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése értelmében másik alapvető jog érvényesülésén vagy alkotmányos érték védelmén kívül a véleménynyilvánítás szabadsága nem korlátozható, ugyanakkor e legitim célok érdekében is *kizárólag kivételes esetben kerülhet sor korlátozására alkotmányosan*.

27. A véleménynyilvánítás szabadságának kiemelt alkotmányos védelme *kiterjed minden olyan közlésre, mely tartalmát vagy közlésének módját tekintve közügyre vonatkozik, hozzájárul a közügyek megvitatásához*. A szólás- és sajtószabadság legbensőbb védelmi köréhez tartozik a közügyekkel összefüggő vélemények kinyilvánításának szabadsága. A közügyek alkotmányos fogalma tágran értelmezendő, kiterjed a szűk értelemben vett politikai vitákon túl valamennyi, *a közösséget érintő kérdés megvitatására*, így a jelen járványügyi veszélyhelyzettel összefüggő egészségpolitikai, járványügyi és más védelmi intézkedések minden kétséget kizáróan közügynek minősülnek.

28. A szabálysértési eljárás tárgyává tett valamennyi cselekmény a központi hatalom járványügyi intézkedéseivel kapcsolatosan fogalmazott meg véleményt, a közúti hangjelzés adása nem verbális véleménynyilvánításként fejezte ki a kommunikációs tartalmat.

29. A bíróság jogértelmezése szerint egy, a Facebook közösségi oldalon közzétett esemény, mely embereket véleményük kinyilvánítására hívott fel automatikusan gyűlésnek minősül a Gytv. 2. § (1) bekezdése alapján. A bíróság e körben nem vizsgálta azon alapvető jelentőségű kérdést, hogy milyen esetben, milyen kritériumok alapján tekinthető több ember egymástól függetlenül, ugyanakkor közös kommunikációs cél érdekében kifejtett véleménye közös gyűlésnek. A bíróság e tekintetben érdemi bizonyítást nem folytatott le, a Gytv. szigorú eljárási feltételeit felhívó, az eseményeket gyűlésnek tekintő álláspontja megalapozatlan és a véleménynyilvánítás szabadságának indokolatlan korlátozásához (szankcionálásához) vezetett, így alaptörvény-ellenes.

30. A bíróság jogértelmezése alaptörvény-ellenes a tekintetben is, hogy a gyűlés szervezői minőséget a Facebook közösségi oldalon szervezőként megjelölt személyek esetében automatikusan megállapította.

31. A bíróság jogértelmezése szerint azáltal, hogy a Facebook eseményeket saját közösségi oldalamon megosztottam, valamint, hogy a „meghirdetett eseményeknek célja, napirendje, helyszíne, kezdési és befejezési időpontja [volt], ezen kívül a Momentum Mozgalom Facebook oldalán szervezőként is nevesítésre került” automatikusan szervezővé váltam a Gytv. 3. §-a szerint.

32. A bíróság a szervezői minőség megállapítását kizárólag a Gytv. 3. § (1) bekezdésére alapította, ezzel szemben a végzés indokolása az esemény helyszíni koordinálását és az utólagos sajtótájékoztató megtartását tekintette a szervezői minőség alapjaként. A bíróság a kifogás tárgyában megtartott tárgyaláson a végzés kihirdetésekor szóbeli indokolásában a Gytv. 3. § (5) bekezdésére hivatkozott, és az írásba foglalt végzés indokolása is sokkal inkább erre utal, ugyanakkor nem hagyható figyelmen kívül az a tény, hogy a bíróság végzésében a Gytv. 3. § (5) bekezdésére nem történt hivatkozás. A bíróság tehát valójában a Gytv. 3. § (5) bekezdését megalapozó indokolás alapján állapította meg a Gytv. 3. § (1) bekezdése szerinti szervezői minőséget, ezzel megsértette a bírósági határozatok valós és okszerű indokolásának követelményét és jogalap nélkül állapított meg jogkövetkezményt, szankciót.

33. Fontos rámutatnom arra is, hogy a Gytv. 3. § (5) bekezdése – melyre a végzés indokolása alapul annak ellenére is, hogy ezen jogalap nem kerül megjelölésre – nem szervezői minőség megállapítását, hanem vezetői minőség megállapítását teszi lehetővé. Ennek különös jelentősége van a szabálysértési eljárás tárgyává tett szabálysértési cselekmény körében, mivel

a Gytv. 10. § (1) bekezdése szerint a gyűlés bejelentése a szervező kötelezettsége, nem a vezetőé.

34. A bíróság szankciót megállapító jogértelmezése nem felelt meg a bírósági döntésekkel szemben támasztott alkotmányos követelményeknek, a Gytv. alapvetően alapjogi fogalmait tévesen alkalmazta, a lefolytatott bizonyítás és a bíróság jogi következtetése pedig a Gytv. téves rendelkezésére vonatkozott.

35. A bíróság ezen jogértelmezéséből alapvető alapjogi sérelem fakadt. Azzal, hogy a bíróság jogalap nélkül értelmezte ilyen jelentős mértékben kiterjesztően a Gytv. szervező fogalmát – elfogadva egy magáncég, a Facebook közösségi oldalon való szervezői minőség feltüntetését mint a Gytv. fogalomrendszerében szereplő szervező minőség megalapozását – és erre alapítva sújtott engem szankcióval, mely sértette a véleménynyilvánítási szabadságomat és a gyűlekezési jogomat.

36. Az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlata szerint a véleménynyilvánítás szabadsága kiemelt alkotmányos védelmet élvez, ennek része, hogy a véleménynyilvánítást korlátozó törvényeket és törvényi rendelkezéseket megszorítóan kell értelmezni. A véleménynyilvánítás szabadsága a kommunikációs jogok anyajoga, így a véleményszabadság kiemelt alkotmányos védelme és a korlátozására irányuló jogszabályok megszorító értelmezésének kötelezettsége kiterjed valamennyi kommunikációs jogra is, köztük a gyűlekezési jogra.

37. A bíróság jogértelmezése minden kétséget kizáróan sérti a gyűlekezési jog korlátozására irányuló törvényi rendelkezések megszorító értelmezésének kötelezettségét. Azzal, hogy a bíróság a szervező fogalmát plasztikusan, jelentős részben egy közösségi oldal fogalomhasználatára alapítva állapította meg, továbbá szóbeli és írásbeli indokolása szerint egyaránt összemosta a Gytv. 3. § (1) és (5) bekezdéseit a gyűlekezési jog rendkívül széles körben történő korlátozása előtt nyitotta meg az utat. A közösségi oldalon egy esemény megosztásával az egyén nem válhat automatikusan a rendezvény szervezőjévé, mivel ez kiüresítené a gyűlekezési jog alkotmányos garanciáit, teret enged az önkényes jogalkalmazásnak és szankcionálásnak.

38. Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a szervezői minőség ennyire tágra történő megállapítása – a szankcionálás közvetlen veszélye miatt – elrettentheti az alapjogok alanyait alapjogaik gyakorlásától (*chilling effect*). Az alapjogok preventív korlátozása az alapjogkorlátozás egyik legsúlyosabb eszköze, mert magát az alapjoggyakorlást üresíti ki. Az Alkotmánybíróság 3/2012. (II. 14.) AB határozatában (melyet megerősített a 30/2015. (X. 15.) AB határozat) rámutat arra is, hogy az utólagos szankciók is kifejtenek preventív hatást: az alapjogok jogosultjait általában visszatartja alapjogaik gyakorlásától a szankció lehetősége. A

szervező fogalmának a bíróság által alkalmazott alaptörvény-ellenes kiterjesztő értelmezése is ilyen dermesztő hatással bír, különös tekintettel az alkalmazott szankció súlyára és jellegére, a szabálysértési szankció büntetési céljára és a joghátrány jellegére tekintettel az EJEB gyakorlat szerint a büntető szankciókkal esik azonos megítélés alá, így dermesztő hatása a legnagyobb.

39. Alaptörvény-ellenes következtetésre jutott a bíróság a közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése tárgyában is, amikor a hangjelzés adása körében megállapította, hogy annak a KRESZ-ben foglalt oka nem állt fenn, más lehetséges indokot pedig sem a bíróság, sem a szabálysértési hatóság nem vizsgált. Önellentmondó a bírósági végzés indokolása, melynek [17] bekezdése megállapítja, hogy a gyűlés és ezáltal a résztvevők célja véleménynyilvánításuk gyakorlása, kommunikációs céljuk kifejezésre juttatása, ennek ellenére a bíróság a hangjelzés adása tekintetében a végzés [27] bekezdésében már nem fogadta el azon védekezésem, mely szerint a hangjelzés adása nonverbális véleménynyilvánítás volt. Fogalmilag nem lehetséges, hogy a gyűlés megállapítása a közügyre vonatkozó kommunikációs cél alapján történjen, ezzel szemben a részvétel keretében adott hangjelzés ne a véleménynyilvánítás nonverbális módja legyen. A bíróság e tekintetben önellentmondó határozatot hozott, amely teljes mértékben figyelmen kívül hagyta a cselekmény közvetlen alapjogi relevanciáját és nem mérlegelte a hangjelzés adását, mint a véleménynyilvánítás kiemelt alkotmányos védelme alá tartozó nonverbális kifejezésmódot. Hivatkozom e körben arra is, hogy az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlata szerint a véleménynyilvánítás szabadsága a kifejezésmód és stílus megválasztásának szabadságát is magában foglalja, így védett a szimbolikus beszéd, a nonverbális kifejezésmód is a szóbeli véleménynyilvánítással azonos módon és mértékben.

40. A bíróság mindezekre tekintettel szabálysértésnek minősítette a hangjelzés adását, hivatkozott e körben a bíróság arra, hogy más jelenlévők számára nem biztos, hogy világos volt a hangjelzés célja, így akár megijedhettek vagy veszélyes közlekedési szituáció is kialakulhatott volna.

41. Rámutatok arra, hogy mind a véleménynyilvánítás szabadsága, mind a gyülekezési jog alanyi alapjog, így gyakorlása nem tehető függővé más személyek jóváhagyásától vagy akár attól, hogy mások tisztában vannak-e az alapjoggyakorlás céljával. Kiemelendő továbbá, hogy a bíróság a közlekedés távoli, potenciális veszélyeztetésére hivatkozással korlátozta a véleménynyilvánítási szabadságomat. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a véleménynyilvánítás (és ezáltal valamennyi kommunikációs alapjog) kiemelt védelme azt is jelenti, hogy csak kivételes esetben kell másik alapjoggal szemben engednie. A bíróság a véleménynyilvánítás korlátozása (szankcionálása) körében azonban nem más emberek alapvető jogaira hivatkozott, hanem alkotmányos értéket, közcélt jelölt meg a közbiztonság védelmét. Amennyiben másik alapvető joggal szemben is csak kivételes esetben kell engednie a

véleménynyilvánítás szabadságának, úgy a közérdekre, közbiztonságra mint általános közcélra történő hivatkozása a legkivételesebb esetben szolgálhat az alapjogkorlátozás alapjául.

42. A bíróság nem volt tekintettel a hangjelzés adása megítélésekor annak alapjogi relevanciájára, meg sem kísérelte mérlegelni a véleménynyilvánítás korlátozását és az azzal szembenálló közcélra. A bíróság döntése alapjogi mérlegelés hiányában ab ovo önkényes, a közérdekből történő korlátozhatósága a véleménynyilvánítás kiemelt alapjogának csak a legkivételesebb esetben lehet alkotmányos. Mindezekből következően a bíróságnak behatóan kellett volna értékelnie az egymással szembenálló alapjogokat és a közérdeket, és fokozottan alátámasztania azon álláspontját, mellyel a véleménynyilvánítás szabadságát súlyos mértékben korlátozta. A bíróság végzésében azonban ezen mérlegelést teljes mértékben elmulasztotta azon túlmenően, hogy a fentiekben kifejtettek szerint a bíróság csak annyiban tekintette alapjogi relevanciájúnak az eljárás tárgyává tett cselekményt, hogy az esemény gyűlés jellegét és az én szervezői minőségemet megállapítsa. A közlekedési szabályok megsértése, a hangjelzéssel kifejezett véleményt nem tekintette kommunikációs célúnak, ezáltal a bíróság végzése önkényes és alaptörvény-ellenes.

Összességében tehát kiemelem, hogy egyrészt a részvételemmel zajló esemény az eljárás során is következetesen hangsúlyozott álláspontom szerint nem gyülekezésnek, hanem ezen jog anyajogaként is szolgáló véleménynyilvánításnak minősült, amely során közügyekben való megnyilvánulásomat a járványügyi előírások megtartása mellett, nem kettő vagy több ember azonos időben és helyen történő megjelenésével, tehát a gyülekezés törvényi fogalmán kívüli formában tettem meg. A bírósági eljárásban ugyanakkor a fórum ezen hivatkozásomnak semmilyen formában nem adott helyet, azt mind a jelenlét (autós áthaladás), mind a duda hang lejátszása kapcsán elvetette, alkotmányos indokokat – különösen a szimbolikus beszéd körében – nem tartalmaz indokolása arra nézve, hogy miért ne lett volna véleménynyilvánítás a terhemre rótt cselekmény.

Abban az esetben, amennyiben a t. Alkotmánybíróság úgy találná, hogy a gyülekezési jog alkotmányos fogalma alkalmazható jelen esetre, úgy pedig ezen jogom sérülésére került sor, mivel az eljáró bíróság semmilyen, a gyülekezési joghoz kapcsolódó alkotmánybírósági gyakorlatot nem alkalmazott, nem vonta be vizsgálata eszközei közé a szükségesség arányosság tesztjét és nem mutatott ki olyan legitim célt, amely a gyülekezési jogom alkotmányos korlátja lehetett volna jelen esetben.

III. KÉRELEM

Összegezve a fent részletesen kifejtett indokaimat, a Pesti Központi Kerületi Bíróság 6.Szk.15.213/2020/8. számú, szabálysértési eljárásban hozott, jogerős ítélete mint alaptörvény-ellenes bírói döntés sérti Magyarország Alaptörvényének VIII. cikk (1) bekezdésében rögzített gyülekezéshez való jogomat, valamint az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében biztosított véleménynyilvánításhoz való jogomat.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az előbbiekben részletesen kifejtett indokok alapján a Pesti Központi Kerületi Bíróság 6.Szk.15.213/2020/8. számú, szabálysértési eljárásban hozott, jogerős ítéletét, mint alaptörvény-ellenes bírói döntést megsemmisíteni szíveskedjék.

Budapest, 2021. április 26.

Tisztelettel,

Indítványozó képviselőjében:

dr. Karsai Dániel
Ügyvéd

Karsai Dániel Ügyvédi Iroda
dr. Karsai Dániel András